

Årsmelding 2015 Groruddalen Kirkeakademi

Styresammensetning

Før årsmøtet:

Leder:

Henrik Mohn (valgt av styret)

Styremedlemmer:

Jon Gunnar Jørgensen, nestleder

Vidar Horsfjord, sekretær

Bjørn Erik Schjerverud

Tor Eivind Erikstein

Randi Follerås

Varamedlem:

Haavar Simon Nilsen (ba seg fritatt)

Etter årsmøtet:

Leder:

Jon Gunnar Jørgensen

Styremedlemmer:

Henrik Mohn, nestleder

Carsten Schuerhoff, sekretær

Tor Eivind Erikstein (bad seg fritatt fra årsskiftet 2015/16 pga. flytting)

[Styremedlem]. Det ble ikke valgt noen representant til den fjerde plassen i styret.

Varamedlemmer:

Lise Vislie

Gunvor Folkvord-Haarr

Astrid Grimm var kasserer og John Wiker revisor også dette året.

Styret hadde i 2015 8 styremøter: 13.1, 10.3., 14.4, 19.5, 16.9, 28.10, 25.11 og 1.12.

Medlemstall: Pr 31. desember 2014 var det 84 registrerte medlemmer, 53 hadde betalt medl.avg., det er 7 færre enn året før.

Medlemsmøter

Det ble i 2015 arrangert 8 medlemsmøter, 4 i hvert semester.

20.1. Rødtvet kirke

Professor Aud Tønnessen holdt foredraget *Ingrid Bjerkås. Motstandskvinnen som ble vår første kvinnelige prest*. Foredraget var basert på Tønnessens nylig utkomne bok med samme tittel.

Ingrid Bjerkås (f. 1901) skrev under krigen bl.a. harmdirrende brev til Quisling og ble etter hvert internert ett år på Grini. Som 50-åring begynte hun å studere teologi og inntok standpunkter i radikal retning. Da hun tok praktikum i 1960, var det rundt 40 kvinner som kunne søke prestedtjeneste, men de fleste lå lavt og ønsket ikke «hjelp» av kvinnebevegelsen. Bjerkås ble stående alene som utfordrer til det rådende regimet. Hun søkte prestestillinger og ble aktivt motarbeidet – inntil hun omsider, som 60-åring, fikk kallet Berg og Torsken på Senja.

Før kaffepausen spilte organist Thor Henning Isachsen 4 stykker av Grieg. Til slutt var det liturgisk avslutning i kirkerommet i Rødtvet kirke ved Tone Marie Falch.

3.3. Furuset kirke

Tidl. forstander i Det mosaiske trossamfunn Anne Sender holdt foredraget *Jøde i Norge i dag*.

Sender ga først et riss av jødernes historie i Norge. «Jødeparagrafen» i grunnloven av 1814 var ikke et uhell, men en del av tidens europeiske tankegods. I hundreåret etter fikk jødene generelt bedre kår i Europa, men så kom nazismen, med dehumanisering av jødene. Tyskerne hadde opprinnelig ingen planer om å ta de norske jødene, da de var så få, men norske nazister insisterte på det. Sender fortsatte med å drøfte ulike sider ved de overlevende jødernes tilbakekomst til Norge. Hun understreket bl.a. den symbolverdi opprettelsen av staten Israel fikk – en slags oppreisning ved at nazistenes idé ikke hadde seiret. Likevel ønsket mange norske jøder å bli i Norge, siden de jo var norske. Sender diskuterte videre ulike typer sionisme, og beklaget at israelsk lederskap var blitt kapret av ultrakonservative.

Sender kritiserte hvordan deler av det norske samfunn har behandlet jødene etter krigen, særlig tilbakeføring av konfiskert eiendom, men også tendenser til å forbigå jødernes situasjon i samfunn og undervisning.

Til slutt var det liturgisk avslutning i kirkerommet ved Tor Eivind Erikstein.

24.3. Hasle kirke

Lyrikeren Knut Ødegård fortalte i samtale med Jon Gunnar Jørgensen om sin gjendiktning av de norrøne Edda-diktene. Ødegård poengterte sammenhengen mellom gudediktene og kristendommen. Diktene er påvirket av kristendommen fram til de ble nedskrevet, siden en muntlig fortellertradisjon bare holdes levende i den grad innholdet betyr noe i samtiden. Han leste så utdrag av sin gjendiktning av Voluspå og, sammen med Jon Gunnar Jørgensen, fra 'Balders draumar'.

Ødegård fortalte om sin interesse for den gamle diktningen og konvertering til katolisismen. Han leste også fra ett av sine egne dikt, Missa, bygget over de klassiske messeleddene.

Til slutt var det liturgisk avslutning i kirkerommet ved Bjørn Erik Schjerverud.

Møtet ble ledet av Jon Gunnar Jørgensen.

28.4 Ellingsrud kirke.

Kvelden var todelt, først medlemsmøte med foredrag av professor Sturla Stålsett, og etter kaffepausen årsmøte for Groruddalen kirkeakademi.

Med foredraget *Religion i offentligheten*, presenterte Sturla Stålsett innstillingen *Det livssynsåpne samfunn* (NOU 2013:1), utarbeidet av det regjeringsoppnevnte utvalget han selv ledet. Stålsett presiserte at dette er et politisk, og ikke et kirkepolitisk, dokument. Det dreier seg om hva som bør være *statens* politikk på religions- og livssynsområdet, altså den norske stats selvforståelse i forhold til religion og livssyn. Han minnet om at tros- og livssynsfrihet er noe temmelig nytt i Norge, at mange står utenfor statskirken, og at staten trenger nye grep for å håndtere situasjonen.

Stålsett reflekterte over tittelen det 'livssynsåpne' samfunn i motsetning til det 'livssynsnøytrale' samfunn. Tro og livssyn skal ikke gjemmes bort til privatsfæren, men i *utøvelsen* skal staten være nøytral. Stålsett gjennomgikk så 8 grunnleggende prinsipper som utvalget la til grunn.

Liturgisk avslutning i kirkerommet ved Klara Vogl. Møtet ble ledet av Tor Eivind Erikstein.

29.8. Hovedøya

Møtet var en utflukt til klosterruinene på Hovedøya. Sokneprest og idehistoriker Karl Gervin orienterte og ledet forsamlingen til klosterruinene og andre aktuelle steder.

Gervin ga først et historisk riss av Hovedøyas historie og bruk fram til vår tid. Deretter ga han en bakgrunn om klostervesenet generelt og cistercienserordenen spesielt. Hovedøya kloster var et cistercienserkloster, det andre i Norge etter Lyse kloster, og opprettet i 1147. Gervin ledet så forsamlingen gjennom klosterruinene og fortalte levende om bruk og innredning av sentrale rom og dessuten om forhold som dagsrytme, diett, økonomi, eiendommer, forhold til andre klostre og mye mer. Møtet ble ledet av Jon Gunnar Jørgensen.

6.10. Haugerud kirke

Historiker Bård Larsen snakket om *Folkemordet på armenerne og de kristnes situasjon i dagens Midtøsten*.

Folkemordet på armenerne har sine røtter i fascistisk tenkning fra Europa. Det osmanske rike var i en krise og ungtyrkerne gav en teoretisk ramme som kunne gi ny giv til restaureringen av riket. Den grunnleggende tanken ble «en stat=en kultur». Selv om det spredde seg en viss optimisme da ungtyrkerne kom til makten i 1908, ble det et tilbakeslag da imperiet endret seg til en nasjon under pan-tyrkismens innflytelse. Islam ble den identitetsbærende størrelsen, også innenfor rammen av en sekulær stat. Det ble massakrer (1909), nye herskere overtok makten (1913), og da Tyrkia gikk inn i 1. verdenskrig, ble armenerne syndebukker og en massakre ble gjennomført i Gallipoli april 1915. At folkemordet ikke anerkjennes i dag, forklarte Larsen med geopolitiske interesser som ser seg avhengig av et godt forhold til Tyrkia.

Møtet ble ledet av Tor Eivind Erikstein. Liturgisk avslutning i kirkerommet ved Carsten Schuerhoff.

3.11. Romsås kirke

Hilde Kirkebøen snakket om temaet «Fattige tilreisende».

Kirkebøen er diakon i Østre Aker og Haugerud menighet og hadde i 2013-15 permisjon for å lede prosjektet «Rom for fattige tilreisende» tilknyttet Kirkens bymisjon. Hun orienterte om Rom-folkets kår og bakgrunnen for den store tilstrømningen av tiggere til Norge. Det dreier seg om folk som lever i dyp fattigdom i hjemlandet. De blir diskriminert på arbeidsmarkedet og har derfor vanskelig for å skaffe inntekt hjemme. Det organiseres transport til Norge i minibusser. I Norge nyter de ikke godt av velferdsstatens sikkerhetsnett, siden de ikke har arbeid. En rekke andre strukturelle forhold står i veien for å bedre tiggernes situasjon.

Prosjektet arbeider med en rekke tiltak for å bedre tiggernes muligheter på kortere og lengre sikt: Språkkurs, sykurs, strikkekurs, engelskkurs, hjelp med CV, tilgang til vaskemaskin, helsetilbud mm. De arbeider også med utvikling av produksjon og arbeidsplasser innen søm i hjemlandet.

Etter foredraget fikk vi se et utdrag av danseforestillingen «Den barmhjertige samaritan» fremført av en gruppe dansere og en musiker, ledet av Sigmund Hegstad.

Til slutt var det avslutning med kveldsbønn i kirkerommet, ledet av kantor Thor Henning Isachsen.

Møtet ble ledet av Jon Gunnar Jørgensen

1.12. Grorud menighetshus

Gro Steinsland snakket om Juleevangeliet – det hellige barnet i kristendommen.

Med utgangspunkt i egne juleerfaringer og -minner tok Steinsland oss med på to reiser. Den første førte inn i tekstene og forestillingsverdener til Matteus og Lukas. Hun skjelnet mellom to tråder av Messiasforestillinger, den ene Messias-kongen, den andre Messias som den lidende tjener, samt at særlig Matteus er opptatt av å vise forbindelsene tilbake til Det gamle testamente. Mot slutten av denne reisen åpnet Steinsland opp et stort religionshistorisk landskap hvor protoevangelienes rikdom som impuls for (billed-)kunst ble synlig, men hvor også forbindelseslinjer til de antikke Sibyllene, til romerkongens tittel som sol invictus, ja til og med norrøne paralleller, ble trukket opp.

Den andre reisen førte til Hadeland, til Dynna-steinen, reist på en gravhaug omtrent år 1040. Steinen viser kristningsprosessen med overgang fra et krigsaristokrati til kongeguden Kvite-Krist. Dynna-steinen forteller om en annen Kristusskikkelse, ikke minst siden den er reist av en kvinne.

Kvelden fortsatte så i Grorud kirke hvor organist Thor Henning Isachsen gav en innføring i tre julesalmer før kapellan Vibeke Bergsjø Aas ledet den avsluttende kveldsbønnen.

Styret v. Jon Gunnar Jørgensen (leder)